

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa Banku [...] w K.
przeciwko D. W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 stycznia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt I ACa [...]

**I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i przyznaje adwokatowi D.K. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w [...] kwotę 2.700,00 (dwa tysiące siedemset) zł,
powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem
kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z
urzędu w postępowaniu kasacyjnym**

**II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.050,00
(cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o trzecią spośród wymienionych przesłanek.

Skarżąca pozwana reprezentowana przez kuratora wskazała na nieważność postępowania z uwagi na pozbawienie pozwanej możliwości obrony swych praw wskutek nieuprawdopodobnienia, że miejsce pobytu pozwanej jest nieznane i ustanowienia dla niej kuratora.

Nieważność postępowania zachodzi wówczas, gdy strona była rzeczywiście pozbawiona możliwości obrony i wskutek tego nie działała w postępowaniu. Chodzi tu o sytuacje, w których strona postępowania, wbrew swej woli, została faktycznie pozbawiona możliwości działania w postępowaniu lub jego istotnej części. Stwierdzenie, czy taki stan nastąpił, wymaga rozważenia, czy w konkretnej sprawie nastąpiło naruszenie przepisów procesowych, czy uchybienie to miało wpływ na możliwość działania strony oraz, czy - pomimo zaistnienia tych dwóch przesłanek - strona mogła bronić swoich praw. Tylko przy kumulatywnym spełnieniu tych warunków można mówić o skutkującym nieważnością postępowania pozbawieniu strony możliwości obrony swoich praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.; por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2018 r., III PK 19/17, nie publ.). Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Okoliczności przytoczone przez skarżącą nie wskazują, że została ona pozbawiona możliwości obrony swych praw we wskazanym wyżej rozumieniu.

Należy podkreślić, że uprawdopodobnienie, iż miejsce pobytu strony nie jest znane (art. 144 § 1 k.p.c.), nie jest równoznaczne z udowodnieniem tej okoliczności (art. 243 k.p.c.), jednak z uwagi na znaczenie prawidłowości ustanowienia kuratora procesowego dla ważności postępowania, ustanowienie kuratora może nastąpić, gdy zostały wyczerpane powszechnie dostępne technicznie środki, w oparciu o które podjęte czynności poszukiwawcze nie przyniosły pozytywnych rezultatów. Chodzi więc o takie czynności poszukiwawcze, na które wskazują znane stronie wnioskującej o ustanowienie kuratora oraz sądowi okoliczności dotyczące osoby,

dla której ma zostać ustanowiony kurator (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2020 r., sygn. akt III CZ 16/20, nie publ.).

W sprawie niniejszej Sąd dysponował pismem z Centrum Personalizacji Dokumentów, w którym wskazany był adres zameldowania na pobyt stały pozwanej. Sąd przed ustanowieniem kuratora dokonał weryfikacji i aktualizacji informacji podanych przez powoda, w tym: zasięgnął informacji z systemu PESEL-SAD w celu ustalenia miejsca zamieszkania pozwanej, zwrócił się do Urzędu Stanu Cywilnego z zapytaniem, czy pozwana żyje; dołączył akta o sygn. I Nc [...]; zwrócił się do Policji z zapytaniem, czy pozwana zamieszkuje pod wskazanym w pozwie adresem, czy ewentualnie przebywa w zakładzie karnym, w szpitalu lub za granicą. Sąd podjął czynności zmierzające do ustalenia aktualnego miejsca zamieszkania pozwanej przez ewentualne rozpytanie domowników oraz sąsiadów. Z ustaleń Policji wynika, że pod wskazanym adresem znajduje się posesja opuszczona, w której nikt nie mieszka. W rozmowach z sąsiadami ustalono, że nikogo tam nie widują i nie znają pozwanej; policja nie zna innego adresu zamieszkania pozwanej.

Z powyższego wynika, że w celu ustalenia miejsca pobytu pozwanej zostały wyczerpane powszechnie dostępne technicznie środki, a podjęte czynności poszukiwawcze nie przyniosły pozytywnych rezultatów.

Mając powyższe na uwadze, nie można podzielić zapatrywania skarżącej, że postępowanie zostało dotknięte nieważnością.

Nie można zatem przyjąć, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została spełniona.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).